

Als de keizer 'te vals' zingt, stapt het orkest op

Opera

Operadagen Rotterdam: 'De dood van Poppaea' van Huba de Graaff en Erik Ward Geerlings met Hans Dagelet en Caroline Cartens in de Rotterdamse Schouwburg. Nog te zien 30/5.

Drie jaar geleden verwezenlijkte componiste Huba de Graaff een oude droom: met 'Lautsprecher Arnolt' schreef ze een muziektheaterstuk waarin naast een protagonist van vlees en bloed, niet zangers maar luidsprekers als tegenspelers fungeerden. Ter gelegenheid van de Operadagen Rotterdam is deze week de opvolger van deze eerste 'luidspreker-opera' hernomen.

Ook haar 'De dood van Poppaea' leunt zwaar op geluidstechniek, maar naar vorm en inhoud pakt dit stuk – opnieuw op tekst van schrijver/regisseur Erik Ward Geerlings – geheel anders uit. Waar 'Lautsprecher Arnolt' vooral rauw en onbehouwen klonk, domineren juist lief-

lijke klanken deze, een ruim uur durende voorstelling.

Geen wonder, want de opera gaat eigenlijk over het ongeboren leven in de buik van Poppaea, de wonder-schone courtesane die via vuige intriges opklom naar de positie van 'first lady', naast de almachtige keizer Nero – schuldige zonde en onbevungen onschuld in één vrouwenlichaam gevangen. In deze opera vormen de luidsprekers geen personages, maar eerder een soort koor: vier monden die gedachten reflecteren en soms als 'alter ego' vragen oproepen.

Acteur Hans Dagelet en sopraan Caroline Cartens vormen een prachtig keizerlijk paar, niet alleen om te zien maar ook om te horen. En al geeft het op geluidsband en videoband ingespeelde Rotterdams Philharmonisch Orkest er plotseling de brui aan, omdat deze keizer 'te vals zingt' – ook naast de warme, zuivere stem van de operazangeres slaat het ongepolijste stemgeluid van Dagelet geen eens zo'n slecht figuur. Eigen-

lijk zijn zulke 'vervreemdingseffekten' zoals een opstappend orkest helemaal niet nodig in een voorstelling die van A tot Z verzorgd is, en waarin de technische aspecten (luidsprekers, videoschermen en tekstprojectie) naadloos in de verhaallijn opgaan. Met creatief en speels vernuft, zoals met de ongeboren vrucht die visueel uitvergroot wordt tot de planeet aarde, als teken van Nero's almacht op huiselijk en wereldlijk gebied.

Maar o wee, wie hem tart! 'Oderint dum metuant – laten ze mij maar haten, zolang ze me maar vrezen' was 's keizers devies. Met een paar welgemikte trappen maakt Nero een einde aan het ongeboren leven in Poppea's buik. Prachtige filmische suspense volgt als Nero opdracht geeft alle jonge maagden die op Poppaea lijken, te doden. Nee, de mooie symfonische muziek bij 'De dood van Poppea' is niet alleen zoetelijk, maar ook heftig en veelvormig.

Kees Arntzen